

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
імені Івана Боберського

КАФЕДРА ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІНТЕГРАТИВНЕ ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ШКОЛЯРІВ
РІЗНИХ МЕДИЧНИХ ГРУП

для аспірантів денної форми навчання

галузь знань 01 „Освіта”

спеціальність 014 „Середня освіта (Фізичне виховання)”

Програму підготувала:
Професор Боднар І.Р.

Львів -2020

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 „Освіта”	Дисципліна за вибором
Кількість модулів – 3	Спеціальність 014 „Середня освіта. Фізичне виховання”	Рік підготовки: 2
Загальна кількість годин – 90, з них: іспит – 90		Семестр - III
Кількість годин: аудиторні – 60 самостійна робота – 30	Освітньо-кваліфікаційний рівень	Лекції, 30 год.
		Семінарські, 30 год.
		Практичні, 0 год.
		Самостійна робота, 30 год.
		Вид контролю: іспит

Робоча програма навчальної дисципліни «Інтегративне фізичне виховання школярів різних медичних груп» для аспірантів денної форми навчання. Галузь знань 01 «Освіта», спеціальність 014 «Середня освіта. Фізичне виховання».

Розробник: Боднар І.Р., доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор кафедри теорії та методики фізичної культури

Робоча навчальна програма затверджена на засіданні кафедри теорії і методики фізичної культури

Протокол від “ _____ ” _____ 20__ року № _____

(підпис)

Боднар І. Р.

(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією ЛДУФК імені І.Боберського

Протокол від “ _____ ” _____ 20__ року № _____

“ _____ ” _____ 20__ року Голова _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

© _____, 20__ рік

© _____, 20__ рік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна «Інтегративне фізичне виховання школярів різних медичних груп» є профілюючою інтегративною наукою і навчальною дисципліною у навчальному плані підготовки фахівців з фізичного виховання у вищих закладах освіти.

Метою викладання дисципліни «Інтегративне фізичне виховання школярів різних медичних груп» поглиблення у аспірантів знань і умінь, необхідних для організації процесу фізичного виховання школярів різних медичних груп та успішної практичної діяльності з фізичного виховання школярів з різними функціональними можливостями.

Одне з головних завдань дисципліни навчити висококваліфікованого спеціаліста з фізичної культури інтегрувати знання, одержані в суміжних курсах і окремих методиках, знаходити шляхи реалізації міжпредметних зв'язків цих знань у науковій та педагогічній діяльності. Зміст предмету передбачає створення теоретичної бази, яка є основою для використання засобів фізичного виховання з метою гармонійного розвитку школярів, зміцнення здоров'я і профілактики захворювань, самозатвердження і самопізнання, раціональної організації вільного часу.

В процесі вивчення дисципліни аспіранти повинні **знати**:

- визначення основних понять
- позитивні риси впровадження інклюзивної освіти в європейських країнах
- відмінності у показниках фізичного та психофізичного розвитку, психічного стану, рухової активності і фізичної підготовленості школярів різних медичних груп
- складові науково-методичного забезпечення процесу інтегративного ФВ школярів різних медичних груп
- ефективність інтегративного ФВ школярів різних медичних груп за показниками фізичного розвитку, фізичної підготовленості і психічного стану.

Аспіранти повинні **вміти**:

- творчо використовувати отримані знання з теорії і методики фізичного виховання при вирішенні педагогічних, навчально-виховних, науково-методичних завдань з врахуванням вікових і індивідуальних відмінностей школярів різних медичних груп;
- оцінювати і аналізувати рівень фізичного розвитку і фізичної підготовленості школярів різних медичних груп ;
- планувати, організовувати і здійснювати роботу з фізичного виховання дітей шкільного віку;
- організовувати спортивно-масові та фізкультурно-оздоровчі заходи зі школярами різних медичних груп;
- формувати в школярів різних медичних груп систему знань і свідому потребу в систематичних заняттях фізичною культурою і спортом, та в здоровому способі життя;
- орієнтуватися в спеціальній науково-педагогічній літературі, здійснювати науково-дослідну роботу з проблем фізичного виховання школярів різних медичних груп.

Компетентності

ЗК.8. Здатність до самоменеджменту, до безперервного саморозвитку та самовдосконалення, професійного і особистісного зростання.

ФК.4. Здатність здійснювати та організовувати науково-педагогічну діяльність у закладах освіти, пов'язану з викладанням навчальних дисциплін сфери фізичної культури та спорту; вибудовувати взаємодію зі студентами, створювати здоров'язбережувальне середовище, позитивні міжособистісні стосунки й доброзичливий психологічний клімат

ПРН 3. Здатність провести інформаційний пошук, самостійний добір, якісну обробку наукової інформації, емпіричних даних та їх інтерпретацію; організувати дослідницьку роботу з узагальнення педагогічного досвіду освітнього закладу, освітньої структури або досвіду роботи педагогів-новаторів тощо

ПРН 9. Здатність об'єктивно оцінювати власні можливості та можливості інших учасників наукового колективу, їх потенціал, мотивацію, підготовленість тощо для вирішення наукового завдання тощо.

Навчальна робота з курсу проводиться у формі лекцій, семінарських занять, самостійної роботи.

Самостійна робота сприяє розкриттю потенційних можливостей аспірантів, формує інтерес до вивчення предмету, активізує мислення, стимулює потребу до більш глибоких знань програмного матеріалу. В процесі самостійної роботи аспіранти виконують завдання викладача у вигляді рефератів з окремих питань дисципліни, вирішення ситуаційних завдань, презентації проектів, виконання практичних завдань тощо.

1. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Вступ

Тема 1. Інклюзивна освіта: сутність поняття, термінологія

Тема 2. Досвід реалізації інклюзивної освіти в країнах Європи

Тема 3. Тенденції реалізації ФВ у загальноосвітніх школах для вирішення назрілих проблем здоров'я школярів

Змістовий модуль 2. Загальні основи ТМІФВ школярів різних медичних груп

Тема 4. Показники фізичного розвитку, функціонального та психічного стану школярів різних медичних груп

Тема 5. Показники фізичної підготовленості та рухової активності школярів різних медичних груп

Тема 6. Науково-методичне забезпечення процесу інтегративного ФВ різних медичних груп в Україні

Тема 7. Ставлення до уроків ФК школярів різних медичних груп

Тема 8. Улюблені форми і засоби ФВ школярів різних медичних груп

Тема 9. Порівняльна характеристика скарг на здоров'я і поширення шкідливих звичок у школярів різних медичних груп

Модуль 2

Змістовий модуль 3. Ефективність інтегративного фізичного виховання школярів різних медичних груп

Тема 10. Зміни у показниках фізичного розвитку

Тема 11. Динаміка показників фізичної підготовленості

Тема 12. Відмінності у показниках психічного стану школярів різних медичних груп

Тема 13. Вплив інтегративного ФВ на показники рухової активності школярів

Тема 14. Спосіб життя школярів різних медичних груп в умовах інтеграції ФВ

Модуль 3

Змістовий модуль 4. Зміст інтегративного ФВ

Тема 15. Мета, завдання, принципи інтегративного фізичного виховання школярів різних медичних груп Комплектування груп

Тема 16. Урок фізичної культури (методичні та організаційні особливості).
Тести, нормативи фізичної підготовленості і здоров'я школярів різних медичних груп

4. Структура навчальної дисципліни

	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
		Денна форма			
		Усього го	У тому числі		
лекц	сем		СРС		
Модуль 1					
Змістовий модуль 1. Вступ					
<i>Тема 1.</i>	Інклюзивна освіта: сутність поняття, термінологія	8	2	4	8
<i>Тема 2.</i>	Досвід реалізації інклюзивної освіти в країнах Європи	4	2		
<i>Тема 3.</i>	Тенденції реалізації ФВ у загальноосвітніх школах для вирішення назрілих проблем здоров'я школярів	4	2		
Змістовий модуль 2. Загальні основи ТМІФВ школярів різних медичних груп					
<i>Тема 4.</i>	Показники фізичного розвитку, функціонального та психічного стану школярів різних медичних груп	6	2	2	2
<i>Тема 5.</i>	Показники фізичної підготовленості та рухової активності школярів різних медичних груп	4	2		2
<i>Тема 6.</i>	Науково-методичне забезпечення процесу інтегративного ФВ різних медичних груп в Україні	4	2	2	2
<i>Тема 7.</i>	Ставлення до уроків ФК школярів різних медичних груп	4	2		2
<i>Тема 8.</i>	Улюблені форми і засоби ФВ школярів різних медичних груп	4	2		2
<i>Тема 9.</i>	Порівняльна характеристика скарг на здоров'я і поширення шкідливих звичок у школярів різних медичних груп	6	2		4
УСЬОГО ГОДИН МОДУЛЬ 1		36	10	10	16
Модуль 2					
Змістовий модуль 3. Ефективність інтегративного фізичного виховання школярів різних медичних груп					
<i>Тема 10.</i>	Зміни у показниках фізичного розвитку	6	2	2	2
<i>Тема 11.</i>	Динаміка показників фізичної підготовленості	6	2		2

Тема 12.	Відмінності у показниках психічного стану школярів різних медичних груп	6	2	2	2
Тема 13.	Вплив інтегративного ФВ на показники рухової активності школярів	6	2	2	2
Тема 14.	Спосіб життя школярів різних медичних груп в умовах інтеграції ФВ	4	2		4
УСЬОГО ГОДИН МОДУЛЬ 2		36	12	12	12
Модуль 3					
Змістовий модуль 4. Зміст інтегративного ФВ					
Тема 15.	Мета, завдання, принципи інтегративного фізичного виховання школярів різних медичних груп Комплектування груп	4	2	2	2
Тема 16.	Урок фізичної культури (методичні та організаційні особливості). Тести, нормативи фізичної підготовленості і здоров'я школярів різних медичних груп	4	2		4
УСЬОГО ГОДИН МОДУЛЬ 3		18	8	8	2
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ГОДИН		90	32	16	42

Форма контролю – іспит (3 семестр)

5.Теми лекційних занять

№ теми	Назва теми	К-ть годин
1.	Інклюзивна освіта: сутність поняття, термінологія	2
2.	Досвід реалізації інклюзивної освіти в країнах Європи	2
3.	Тенденції реалізації ФВ у загальноосвітніх школах для вирішення назрілих проблем здоров'я школярів	2
4	Показники фізичного розвитку, функціонального та психічного стану школярів різних медичних груп	2
5.	Показники фізичної підготовленості та рухової активності школярів різних медичних груп	2
6	Науково-методичне забезпечення процесу інтегративного ФВ різних медичних груп в Україні	2
7	Ставлення до уроків ФК школярів різних медичних груп	2
8	Улюблені форми і засоби ФВ школярів різних медичних груп	2
9	Порівняльна характеристика скарг на здоров'я і поширення шкідливих звичок у школярів різних медичних груп	2
10	Зміни у показниках фізичного розвитку	2
11	Динаміка показників фізичної підготовленості	2
12	Відмінності у показниках психічного стану школярів різних медичних груп	2
13	Вплив інтегративного ФВ на показники рухової активності школярів	2
14	Спосіб життя школярів різних медичних груп в умовах інтеграції ФВ	2
15	Мета, завдання, принципи інтегративного фізичного виховання школярів різних медичних груп Комплектування груп	2
16	Урок фізичної культури (методичні та організаційні особливості). Тести, нормативи ФП і здоров'я школярів різних медичних груп	2

6. Теми семінарських занять

№ теми	Назва теми семінарського заняття	К-ть год
1	Інтегративна освіта, інтегративне фізичне виховання. Досвід реалізації інклюзивної освіти в країнах Європи. Тенденції реалізації ФВ у ЗОШ для вирішення назрілих проблем здоров'я школярів	4
2	Показники фізичного розвитку, функціонального та психічного стану ФП та РА школярів різних медичних груп	2
3	Науково-методичне забезпечення процесу інтегративного ФВ різних медичних груп в Україні.	2
4	Ставлення до уроків ФК школярів різних медичних груп. Улюблені форми і засоби ФВ школярів різних медичних груп. Порівняльна характеристика скарг на здоров'я і поширення шкідливих звичок у школярів різних медичних груп	2
5	Зміни у показниках фізичного розвитку. Динаміка показників ФП	2
6	Відмінності у показниках психічного стану школярів різних медичних груп	2
7	Вплив інтегративного ФВ на показники рухової активності школярів. Спосіб життя школярів різних медичних груп в умовах інтеграції ФВ	2
8	Мета, завдання, принципи інтегративного ФВ школярів різних медичних груп Комплектування груп. Урок ФК (методичні та організаційні особливості). Тести, нормативи ФП і здоров'я школярів різних медичних груп	2

7. Самостійна робота

№ теми	Назва теми	К-ть годин
1.	Письмова самостійна робота на тему: «Позитиви, які отримують від навчання в інклюзивному середовищі діти з типовим розвитком, діти з особливими потребами, учителі, батьки».	8
2.	Аргументоване підтвердження (заперечення) факту існування відмінностей між дітьми різних медичних груп	
3.	Обґрунтування (письмово у зошиті) необхідності диференціації методики організаційних форм ФВ для школярів різних медичних груп	4
4	Порівняльна характеристика школярів різних медичних груп	2
5	Характеристика специфіки динаміки показників ФР та ФП школярів різних медичних груп в умовах інтеграції та сегрегації	2
6	Характеристика специфіки динаміки психічних показників у школярів різних медичних груп в умовах інтеграції та сегрегації	2
7	Характеристика специфіки динаміки показників рухової активності і способу життя у школярів різних медичних груп в умовах інтеграції та сегрегації	2
8	Розробка і обґрунтування нормативів ФП для учнів СМГ	2

8. Методи організації, методи навчання, методи контролю

На лекційних заняттях застосовуються словесні та наочні методи навчання.

Лекції супроводжуються мультимедійними презентаціями.

На семінарських заняттях застосовуватимуться такі методи:

№ з/п	Метод організації	Методи навчання	Методи контролю
Семінар 1.	груповий	імітаційні активні	опитування лідерів груп
Семінар 2.	фронтальний	словесні	вибіркове усне опитування
Семінар 3.	груповий	імітаційні активні	опитування лідерів груп
Семінар 4.	фронтальний	словесні, наочні	усне опитування, тестування
Семінар 5.	фронтальний	словесні, „естафета”	вибіркове бліц-опитування
Семінар 6.	груповий	імітаційні активні	опитування лідерів груп письмове опитування
Семінар 7.	груповий	імітаційні активні	опитування лідерів груп
Семінар 8.	фронтальний	словесні, наочні, практичні	усне опитування

9. Розподіл балів, які отримують аспіранти

Поточне тестування та самостійна робота																Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2					Змістовий модуль 3				Змістовий модуль 4			50	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	50	100
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2		
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Питання для іспиту

1. Актуальність проблеми інклюзивної освіти
2. Зміст понять інклюзія, інтеграція, сегрегація, інклюзивна освіта, інтегративне фізичне виховання
3. Діти з особливими (освітніми) потребами.
4. Компоненти інклюзивної освіти. Складові моделі інклюзивної освіти
5. Чому впровадження інклюзії у школі може бути неефективним
6. Передумови успішної розбудови інклюзивного середовища

7. Позитивні сторони інклюзивних процесів
8. Історія спеціальної освіти й інклюзії
9. Інтегроване та інклюзивне навчання в Італії
10. Рівноправність у здобутті освіти (досвід Австрії)
11. Психолого-медико-соціальні центри (досвід Бельгії)
12. Освітня реформа (досвід Голландії)
13. Шведська модель інклюзивної освіти
14. Варіативність психолого-педагогічного супроводу (досвід Німеччини)
15. Прозорість кордонів між спеціальною та загальною освітою
16. Всеукраїнський науково-педагогічний експеримент
17. Особливості впровадження інклюзивного навчання в Україні, ресурсні можливості спеціальної освіти
18. Як розпочинати і підтримувати зміни у школах
19. Яким чином потрібно організувати підтримку системи інклюзивної освіти
20. Яким чином родини та громади можуть брати участь у процесі інклюзивної освіти
21. Інклюзивні школи - ефективні школи
22. Роль педагога у впровадженні інклюзивної освіти
23. Волонтерство та адвокатство батьків
24. Яким чином можна розробити інклюзивну навчальну програму?
25. Яку роль відіграє оцінка успішності у забезпеченні якісної освіти?
26. Показники фізичного розвитку школярів різних медичних груп
27. Показники функціонального стану школярів різних медичних груп
28. Показники психічного стану школярів різних медичних груп
29. Показники фізичної підготовленості школярів різних медичних груп
30. Показники рухової активності школярів різних медичних груп
31. Науково-методичне забезпечення процесу інтегративного ФВ різних медичних груп в Україні
32. Ставлення до уроків ФК школярів різних медичних груп
33. Улюблені форми і засоби ФВ школярів різних медичних груп
34. Порівняльна характеристика поширення шкідливих звичок у школярів різних медичних груп
35. Порівняльна характеристика скарг на здоров'я школярів різних медичних груп
36. Зміни у показниках фізичного розвитку
37. Динаміка показників фізичної підготовленості
38. Відмінності у показниках психічного стану школярів різних медичних груп
39. Вплив інтегративного ФВ на показники рухової активності школярів
40. Спосіб життя школярів різних медичних груп в умовах інтеграції ФВ
41. Мета, завдання, принципи інтегративного фізичного виховання школярів різних медичних груп Комплектування груп
42. Урок фізичної культури (методичні та організаційні особливості).
43. Тести, нормативи фізичної підготовленості і здоров'я школярів різних медичних груп

10. Методичне забезпечення

Мульти-медіа-презентації

11. Рекомендована література

Базова

1. Боднар І. Інтегративне фізичне виховання школярів різних медичних груп: [монографія], Іванна Боднар. – Л.: ЛДУФК, 2014. – 316 с.
2. Боднар І. Р. Теорія, методика та організація фізичного виховання учнів у спеціальній медичній групі : навч. посіб. / І. Р. Боднар. – Л. : ЛДУФК, 2013. – 170 с.
3. Боднар І. Теорія, методика і організація фізичного виховання учнів спеціальної медичної групи / І. Боднар. – Навч. –метод. посіб. – Львів, Українські технології. – 2005. – 48 с.

Допоміжна

4. Колупасва А.А. До проблеми понятійно-термінологічних визначень у сучасній спеціальній педагогіці // Дидактичні та соціально-психологічні аспекти корекційної роботи у спеціальній школі: Наук.-метод. зб. Випуск 8. - К., 2006. - С. 105-109.
5. Колупасва А.А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи. Монографія. -К.: САММІТ-книга, 2008.
6. Колупасва А.А. Від сегрегації до інклюзії // Дидактичні та соціально-психологічні аспекти корекційної роботи у спеціальній школі: Наук.-метод. зб. Випуск 6. -К.: Науковий світ, 2005.- С. 52-56.